

RocaJunyent Informa

Departament de Dret Fiscal

14 de juny de 2024

Recentment el TJUE, mitjançant la sentència de 30-5-2024 (assumpte C-732/22) ha declarat que el tram autonòmic de l'Impost Especial sobre Hidrocarburs (IEH) no s'ajusta al dret de la Unió Europea. El TJUE ha assenyalat, en resposta a una qüestió prejudicial plantejada pel Tribunal Suprem, que aquest tram autonòmic és contrari a la normativa europea en suposar que es permet aplicar tipus impositius distints per a un mateix producte i ús.

Actualment existeixen diversos litigis davant el Tribunal Suprem relatius a sol·licituds de devolució d'ingressos indeguts plantejades pel pagament del citat tram autonòmic del IEH. Dos són les controvèrsies que es plantegen en aquests recursos:

- a) D'una banda, determinar si el tram autonòmic del IEH és o no conforme al Dret de la Unió. El Tribunal Suprem va entendre convenient plantejar una qüestió prejudicial al TJUE, que és la resolta en aquesta sentència.

b) D'altra banda, per al cas que el tribut sigui improcedent (com ja s'ha assenyalat) determinar qui està legitimat per a sol·licitar la devolució de l'impost indegudament pagat.

Una vegada resolt que el tram autonòmic del IEH no s'ajusta a dret, el Tribunal Suprem haurà de resoldre sobre qui està legitimat per a sol·licitar la devolució de l'impost. Aquesta qüestió no és clara. El motiu d'això és que el funcionament del IEH és distint al de el "cèntim sanitari" (o Impost sobre la Venda Minorista de Determinats Hidrocarburs -IVMDH-) que va ser anul·lat pel TJUE en sentència de 27-2-2014. El "cèntim sanitari" el pagaven els qui adquirien hidrocarburs (gasolina, gasoil...) en les estacions de servei. Per això, la seva anul·lació va generar el dret dels qui repostaven en les estacions de servei a obtenir la devolució d'aquest import indegudament pagat.

En canvi, el tram autonòmic del IEH és un impost que se satisfà en el moment de fabricació o importació de l'hidrocarbur; no en la venda en l'estació de servei.

En el cas del tram autonòmic del IEH, no hi ha dubte que estan legitimats a demanar la devolució aquells subjectes passius (fabricadors o importadors d'hidrocarburs) que van ingressar l'impost a través de les seves corresponents autoliquidacions.

Però el que també s'està plantejant és si les persones o entitats, que van suportar econòmicament l'impost improcedent en ser-los repercutit (p. ex. els propietaris d'estacions de serveis o els usuaris de les mateixes), tenen o no també dret a sol·licitar la devolució de l'indegudament pagat.

En funció del que resolgui el Tribunal Suprem sobre qui pot sol·licitar la devolució de l'impost (si només els fabricants i importadors, o també els venedors -estacionis de servei- o els compradors finals), s'haurà d'analitzar quina serà la via adequada per a intentar recuperar l'impost indegudament satisfet.